

۱- در بیت زیر، همه ی اختیارات شاعری یافت می‌شود؛ به جز:

« می بیاور که ننازد به گل باغ جهان   هر که غارتگری باد خزانی دانست »

(۱) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، قلب

(۲) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند، ابدال

(۳) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن، ابدال

(۴) بلند بودن هجای پایان مصراع، بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

۲- بیت زیر فاقد کدام اختیار شاعری است؟

« مه طرازی است به دست چپ گردون شب عید   نقش آن گویی در شوشتر آمیخته اند »

(۱) ابدال

(۲) حذف همزه

(۳) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

(۴) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

۳- در کدام بیت «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند و ابدال» همگی یافت می‌شود؟

(۱) طوطی گفتا سمن به بود از سبزه کو   بوی ز عنبر گرفت رنگ ز کافور ناب

(۲) اول غسلی بکن زین سوی نیل عدم   پس به تماشا گذر آن سوی مصر فنا

(۳) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را   که سر به کوه و بیابان تو داده‌ای ما را

(۴) ز شرم آن که به روی تو نسبتش کردم   سمن به دست صبا خاک در دهان انداخت

۴- در همه ی ابیات اختیار وزنی «فاعلاتن به جای فعلاتن و ابدال» وجود دارد؛ به جز:

(۱) ناظر روی تو صاحب نظرانند آری   سرّ گیسوی تو در هیچ سری نیست که نیست

(۲) تا به دامن ننشیند ز نسیمش گردی   سیل خیز از نظرم رهگذری نیست که نیست

(۳) تا دم از شام سر زلف تو هر جا نزنند   با صبا گفت و شنیدم سحری نیست که نیست

(۴) من از این طالع شوریده برنجم ورنی   بهره مند از سر کویت دگری نیست که نیست

۵- در بیت زیر همه موارد از دیدگاه «عروض» درست است؛ به جز:

« صوفی از پرتو می راز نهانی دانست   گوهر هر کس از این لعل توانی دانست»

۱) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، قلب

۲) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند، ابدال

۳) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن، حذف همزه

۴) بلند بودن هجای پایان مصراع، بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

۶- با توجه به عروض و قافیه کدام گزینه، در مورد ابیات زیر «غلط» ذکر شده است؟

« راه نسیم بسته شد از آه جگر تاب   کو هم نفسی تا نفسی رانم ازین باب

همت به سرم گفت که جاه آمد میپذیر   عزلت به درم کوفت که فقر آمد دریاب »

۱) ابیات را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد.

۲) در بیت دوم از اختیار شاعری ابدال دو بار استفاده شده است.

۳) در بیت اول دوبار حذف همزه و در بیت دوم شاعر دو بار مصوت کوتاه را بلند تلفظ کرده است.

۴) قافیه ی شعر براساس قاعده «۲» آمده است و حرف روی «ب» است.

۷- در همه ی ابیات اختیار وزنی « ابدال» به کار رفته است؛ به جز:

۱) بر پرده ی عدم زن زخمه ز بهر آنک   برداشته است بهر فروداشت این نوا

۲) گفتم فدای عمرش بادا هزار عمر   گفتا فدای جانش بادا هزار جان

۳) ما آبروی فقر و قناعت نمی‌بریم   با پادشه بگویی که روزی مقدر است

۴) گفتم به بحر اخضر کردم دلش قیاس   گفتا که بحر هرگز کی بود بیکران

۸- همه ی گزینه ها فاقد اختیار وزنی « قلب» و « تغییر مصوت کوتاه به بلند » هستند به جز:

۱) گفت که خاقانیا روی تو زرفام نیست   گفتم معذور دار زر ننماید به شب

۲) تاختن آورد هجر، تیغ بلا آخته   زحمت هستی ما، از ره ما برگرفت

۳) عاقله ی شب تویی ز ظلم بازش رهان   نیمه شبی بر فلک راه بزن بر رصد

۴) خنجر تو چون پرند روشن و با زینت است   خون دل عاشقان نقش پرند تو باد

telegram:@hamidrezanematiii

طراح: حمیدرضا نعمتی

۹- در همه ی ابیات ابدال در وزن « مستفعلٌ » به کار رفته است؛ به جز:

- (۱) هندو بچه ای سازد از این ترک ضمیرم   زان تا نشناسند بگرداند جلباب
(۲) از خوارزم آر مهر این تب   وز جیحون ساز توش این سم
(۳) جایی که زلف جانان دعوی کند به کفر   گمره بود که در ره ایمان قدم زند
(۴) بس کردم و بس کردم من ترک نفس کردم   خود گوید جانانی کز گوش بصر دارد

۱۰- با توجه به عروض و قافیه کدام گزینه، در مورد رباعی زیر «غلط» ذکر شده است؟

- ای چرخ فلک خرابی از کینه توست   بیدادگری شیوه دیرینه توست
ای خاک اگر سینه ی تو بشکافند   بس گوهر قیمتی که در سینه توست

(۱) ابیات را می توان به دو صورت دسته بندی هجایی کرد.

(۲) در بیت دوم از اختیار شاعری «ابدال» استفاده شده است.

(۳) در بیت دوم شاعر دو بار مصوت کوتاه را بلند تلفظ کرده است.

(۴) قافیه ی رباعی براساس قاعده «۲» آمده است و حرف روی «ن» است

telegram:@hamidrezanematiii

طراح: حمیدرضا نعمتی